СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОДІАГНОСТИКА»

Ступінь вищої освіти	*Баклавр*
Освітньо-професійна програма	*«Психологія»*
Факультет	*Педагогічний*
Кафедра	*Психології*
Семестр	*3*
Кількість кредитів	*5*
Мова викладання	*українська*

Викладач	*к.психол.н., проф. Терновик Наталія Анатоліївна*
Контактна інформація	*nato4ka66@ukr.net*

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Психодіагностика» буде корисна майбутнім психологам, які прагнуть оволодіти класифікацією методів та психометричними основами психодіагностики. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь про специфіку проведення психодіагностичного обстеження, а також використання психодіагностичного інструментарію в різних сферах соціальної практики. При викладанні дисципліни активно застосовуються ситуаційні завдання, кейси, тренінгові вправи, ділові ігри, презентації, методики психодіагностики тощо.
Мета та цілі	Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту розвивати професійне мислення, надавати допомогу в осмисленні ключових явищ психодіагностики та її основних аспектів. Ознайомлення з широким спектром психологічних понять дисципліни дасть можливість студентам формувати вміння самостійно розробляти і обґрунтовувати специфіку різноманітних діагностичних процедур. Знання, здобуті при вивченні курсу є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.
Результати навчання **Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають**	Засвоїти основні теоретичні поняття курсу, що дозволить їм зрозуміти сутність процесу діагностики, а також сприятиме самостійному опрацюванню ними різноманітної наукової літератури. Знати і вміло використовувати найбільш основні психологічні закономірності, які слід враховувати як при теоретичному дослідженні, так і при інтерпретації його результатів. Досконало володіти теоретичними основами та найважливішими концептуальними положеннями побудови різноманітних діагностичних процедур. Знати і вміти дотримуватись основних вимог щодо організації та специфіки проведення психологічного дослідження. Виробляти здатність до формулювання робочих гіпотез та визначення дослідницьких завдань. Оволодівати основними дослідницькими техніками при діагностиці найрізноманітніших психологічних явищ. Засвоювати необхідні вміння щодо володіння інструментарієм для

заявленим цілям програми	перевірки об'єктивності і точності одержаної інформації.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Основи психологічного консультування», «Основи психокорекції».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Психодіагностика як наука і практична діяльність.	Історія розвитку психодіагностики, характерні риси сучасної психодіагностики. Предмет та структура психодіагностики як науки. Завдання психодіагностики. Психодіагностика в системі практичної та прикладної психології.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, реферат «Види діагностичних ситуацій».
2. Психодіагностичний метод.	Поняття психодіагностичного методу, його особливість в порівнянні з іншими дослідницькими методами. Конкретизація психодіагностичного методу в основних діагностичних підходах: об'єктивному, суб'єктивному, проективному. Класифікації методик психодіагностики за різними основами. Вимоги до користувачів психодіагностичних методик.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психологічне есе на тему: «Етап збору даних у психодіагностичному дослідженні».
3. Психометричні основи психодіагностики.	Поняття диференційної психометрики. Основні види надійності та методи оцінки надійності методики. Основні види валідності та методи їх визначення. Стандартизація процедури проведення та обробки даних.	Експрес опитування, складання термінологічного словника. Реферат / презентація «Надійність психодіагностичних методик».
4. Тести та опитувальники в психодіагностиці.	Поняття тесту, види тестів, тестові задачі, їх типи. Види опитувальників, форми запитань, пунктів і представлення результатів. Контроль достовірності даних опитувальників.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Характеристика тесту як основного інструменту психодіагностики».
5. Проведення психодіагностичного обстеження.	Основні етапи психодіагностичного обстеження. Психологічний діагноз. Комплексний та системний характер психологічного діагнозу. Поняття етичних норм психодіагностики як комплексу норм і принципів, які регламентують діяльність психолога-діагноста.	Експрес опитування, складання термінологічного словника,підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Контент-аналіз та особливості його проведення».
6. Проективна психодіагностика.	Теоретичне обґрунтування проективного підходу до діагностики особистості. Поняття	Експрес опитування,

	проекції, види проекції. Характерні ознаки проективних методик. Класифікації проективних методик.	складання термінологічного словника, Реферат / презентація «Особливості використання проективних методик».
7. Психодіагностика здібностей.	Діагностика загальних здібностей. Загальна характеристика тестів інтелекту. Методики діагностики інтелекту. Методики діагностики креативності. Діагностика сенсорних, моторних, технічних, професійних здібностей.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Тести інтелекту Д. Векслера.», законспектувати статтю Луксанова Н. Г. Діагностика інтелектуального розвитку дітей 6-8- річного віку // Практикум по психопатологии /Под ред. Б. В. Зейгарник и др.- МГУ, 1987.- С. 157- 167.
8. Діагностика рис та типів особистості.	Діагностика характерологічних рис, опитувальники (багатовимірні та одновимірні). Діагностика ситуаційно-рефлексивних рис особистості. Реалізація типологічного підходу до діагностики особистості в ММРІ, методиках діагностики акцентуації особистості (К.Леонгард – Г.Шмішек) та характеру (А.Є.Лічко), опитувальнику Юнга, тесті Д.Кейрсі, опитувальнику Майєрс-Бріггс, ін.	Експрес опитування, складання термінологічного словника,підготовка тестів, опрацювання методики «Особистісні опитувальники Г.Ю. Айзенка», «Опитувальник Х. Шмішека для визначення типів акцентуацій характеру та темпераменту».
9. Психодіагностика індивідуальної свідомості та самосвідомості.	Загальна характеристика психосемантичних методик діагностики свідомості. Методики діагностики ціннісних орієнтацій особистості. самосвідомості. Характеристика методик діагностики самосвідомості (стандартизовані самозвіти, вільні самоописи, ідеографічні методики, проективні методики). Методики діагностики самооцінки. Техніка діагностики рівня домагань, основні оцінювані параметри.	Експрес опитування, складання термінологічного словника,підготовка тестів, опрацювання методики техніка семантичного диференціалу Ч.Осгуда», Q-класифікація, техніка репертуарних решіток Д.Келлі. МПС (Леонтьєв Д.О.), методики Непомнящої Н.І.
10. Психодіагностика мотивації.	Мотиваційні явища як об’єкт психодіагностики. Індикатори мотивації. Класифікація методів діагностики мотивів особистості, їх характеристика. Характеристика конкретних методик психодіагностики мотиваційної сфери особистості.	Експрес опитування, складання термінологічного словника,підготовка тестів, опрацювання методики «Мотивація успіху Елерса».
11. Діагностика психічних станів.	Специфіка дослідження проявів психіки як психічних станів, процесів та властивостей. Основні методи дослідження психічних станів, їх характеристика. Опитувальники станів (САН, НПН, ШАС, самооцінки емоційного стану, Ч.Спілбергера, ін.).	Експрес опитування, складання термінологічного словника,підготовка тестів, опрацювання методики опитувальники станів (САН, НПН, ШАС, самооцінки

		емоційного стану, Ч.Спілбергера, ін.).

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Моргун В. Ф., Тітов І. Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 464 с.
2. Корольчук М.С.,Осьодло В.І. Психодіагностика.-К.: Ельга, Ніка – Центр, 2004.-400с.
3. Морозов С.М. Засоби контролю діагностичних якостей психологічних тестів: Навч. посібник. – К.: ІСДО, 1994. – 68 с.
4. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 284 с.
5. Панчук Н. П. Психологічна діагностика професійної придатності фахівця. Психодіагностичні методики : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 232 с.
6. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2026. 440 с.
7. Психодіагностика: діагностичний інструментарій : навчально-методичний посібник. Вінниця : Психологічний центр «Fides», 2021. 312 с.
8. Співак Л. М., Османова А. М. Психодіагностика в клінічній психології : навчальний посібник. Київ : Університет «Україна», 2023. 146 с.

Допоміжна

1. Базика К. О., Гуменюк Г. В. Психодіагностика психологічних наслідків стресу війни у фахівців психолого-педагогічних професій. Слобожанський науковий вісник. Серія: Психологія. 2025. № 1. С. 45–52.
2. 2.Долинська Л. В., Мельничук О. Б., Ісаєвич С. І. Основи психодіагностики. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2002. – 56 с.
3. Галян І.М. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вузів. К.: Академвидав, 2009. - 464 с.
4. 4.Ковальчук В. М. Психодіагностичні методики у роботі з дітьми з розладами аутистичного спектра (РАС) в умовах інклюзії. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2025. № 2. С. 34–41.
5. Комінко С.Б., Кучер Г.В. Кращі методи психодіагностики / С.Б. Комінко, Г.В. Кучер. Тернопіль: Картбланш, 2005. – 406 с.
6. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Ника-Центр» – 2009. – 399 с.
7. Любіна Л.А., Борисюк А.С., Радчук В.М. Психодіагностика: навч. посіб. Чернівці, 2018. - 276 с.
8. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. - 464 с.

9. 9.Олійник А. В., Мамчич О. І. Психометричні властивості української версії Self-Harm Inventory (SHI) для оцінки самоушкоджувальної поведінки. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія». 2026. № 10. С. 78–85.
10. Петровська І. Р. Психодіагностика : Методичні матеріали до навчального курсу / І. Р. Петровська. – Львів : Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка , 2016. – 76 с.
11. Петровська І. Р. Психометричні основи психодіагностики : метод. вказівки до навчального курсу «Психодіагностика» / І. Р. Петровська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 24 с.
12. Петровська І.Р. Практикум з психодіагностики. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 52 с.
13. 13.Сєргеєва В. А., Ткаченко Т. В. Сучасний стан та перспективи комп'ютеризованої психодіагностики особистісного розвитку в підлітковому віці. Психологічний часопис. 2025. Т. 11, № 5. С. 91–98.
14. Терлицька Л.Г. Основи психодіагностики: Навчальний посібник. – К.: Главник, 2006. – 144 с.
15. 15.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. - 246 с
16. Яценко О. С. Психодіагностичні технології як інструмент проєктування індивідуальної траєкторії професійного становлення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Науковий вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2026. № 3 (104). С. 112–119

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
2. Електронна бібліотека Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України http://psychology-naes-ua.institute
3. Офіційний вебпортал Міністерства освіти і науки України (МОН)https://mon.gov.ua
4. Google Академія: http://scholar.google.com.ua

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	20
Самостійна робота над курсом	20
Індивідуальна науково-дослідна робота	20
Підсумковий контроль (теми 1-7)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни